

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII W ZS W KRZYWINIU OPRACOWANO W OPARCIU O:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
2. Podstawę programową
3. „Program nauczania geografii dla gimnazjum – Puls Ziemi” oraz „Program nauczania geografii dla szkoły ponadgimnazjalnej – Oblicza geografii” autorstwa Ewy Marii Tuz - wydawnictwa „Nowa Era”
4. Wewnętrzny System Oceniania.

UCZNIOWIE W TOKU ZAJĘĆ LEKCYJNYCH MOGĄ OTRZYMYWAĆ OCENY CZĄSTKOWE ZA:

- sprawdzian wiadomości po zakończonym dziale;
- test diagnostyczny;
- krótkie sprawdziany wiedzy – kartkówki;
- odpowiedź ustną (połączoną ze znajomością mapy);
- samodzielnie wykonaną pracę domową;
- aktywność na lekcji (lub jej brak);
- przygotowanie do lekcji (przynoszenie zeszytów przedmiotowych i zeszytów ćwiczeń);
- krótkie odpowiedzi w toku lekcji;
- prezentowanie pracy grupy;
- wykonanie prac dodatkowych (zaproponowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela), wynikających z zainteresowań ucznia, wiążących się z programem jak i wykraczające poza program np.: własne działania na rzecz środowiska potwierdzone przez dorosłych, przygotowanie materiału do nowej lekcji, zorganizowanie wystawy, konkursu itp.,

ZASADY OCENIANIA I KLASYFIKACJI UCZNIÓW:

1) Prace klasowe (do 45 minut)

- Prace klasowe są obowiązkowe. W przypadku nieobecności ucznia na pracy klasowej powinien napisać ją w terminie dwutygodniowym od momentu powrotu do szkoły (czas i sposób do uzgodnienia z nauczycielem).
- Jeżeli uczeń nie napisze pracy klasowej w uzgodnionym terminie, nauczyciel wpisuje do dziennika ocenę niedostateczną.
- Praca klasowa jest zapowiedziana tydzień wcześniej oraz omówiony jest jej zakres.
- Prace pisemne powinny być ocenione i oddane w ciągu 2 tygodni.
- Nieobecność ucznia na sprawdzianie wynikająca z celowego unikania lekcji (lekcja nieusprawiedliwiona) równoznaczna jest z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- Wszystkie prace są archiwizowane - do wglądu dla rodziców na spotkaniach indywidualnych u nauczyciela przedmiotu.
- Uczeń może poprawić tylko **ocenę niedostateczną**. Jest ona dobrowolna i musi odbywać się poza lekcjami w ciągu 2 tygodni od dnia podania informacji o ocenach. Uczeń może poprawiać pracę z danego zakresu sprawdzanych umiejętności i wiedzy tylko jeden raz w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- W przypadku prac klasowych, odpowiedzi ustnych, kartkówek, zadań domowych, wykonanych ćwiczeń - przy ocenie końcowej brane są pod uwagę wszystkie uzyskane w tym zakresie noty.

3) Kartkówki (10 -20 minut)

- Kartkówki nie są obowiązkowe, nie muszą być zapowiadane
- Poprawie podlegają tylko oceny niedostateczne.
- Uczniowie nieobecni na kartkówce jeśli chcą pisać ją lub odpowiadają ustnie w najbliższym terminie (jeden tydzień). Czas i sposób do uzgodnienia z nauczycielem.
- Kartkówka obejmuje materiał z trzech ostatnich tematów.
- Nieobecność ucznia na lekcji nie zwalnia go z przygotowania się do lekcji i możliwości pisania kartkówki.

4) Przy **odpowiedzi ustnej** obowiązuje ucznia znajomość treści z trzech ostatnich tematów.

5) Aktywność

- Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie przykładów ćwiczeniowych, aktywną pracę w grupach.
- Aktywność na lekcji nagradzana jest oceną „+” lub oceną. O ilości przyznanych „+” i ocenie decyduje nauczyciel, biorąc pod uwagę stopień trudności rozpatrywanego przez ucznia problemu oraz możliwości intelektualne ucznia.
- Uczeń, który w trakcie realizacji materiału na lekcji nie bierze czynnego udziału lub uniemożliwia prowadzenie zajęć, czy też wykonuje czynności nie związane z biegiem zajęć może otrzymać „-” (traktowany w kategorii aktywność na lekcji).
- Za 3 zgromadzone znaki („+” lub „-”) uczeń otrzymuje ocenę.

6) Zadanie domowe)

- Uczeń (tylko na początku lekcji) może zgłosić bez żadnych konsekwencji: brak pracy domowej, zeszytu przedmiotowego – dwa razy bez żadnych konsekwencji. Za trzecim razem otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Uczeń, który nie zgłosił braku zadania, a nauczyciel będzie sprawdzał jego zeszyt otrzymuje ocenę niedostateczną
Uwaga
Jeżeli na kolejną, najbliższą lekcję uczeń nie uzupełnia braku pracy domowej, nauczyciel może wystawić ocenę niedostateczną za brak zadania.

7) Zeszyt

- Uczeń jest zobowiązany prowadzić zeszyt przedmiotowy z notatkami dyktowanymi przez nauczyciela lub wklejonymi wydrukami.
- Jeżeli uczeń nie będzie prowadził zeszytu, fakt ten będzie brany pod uwagę przy wystawianiu ocen końcowych.

8) Nauczyciel ma prawo przerwać jakąkolwiek formę pisemną (*kartkówka, sprawdzian, praca klasowa*) uczniowi (*lub całej klasie*), jeżeli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia (*klasy*) niesamodzielność pracy (*przez niesamodzielną pracę należy rozumieć: odwracanie się, rozmawianie, odpisywanie, przepisywanie itp.*) lub zakłócanie przebiegu sprawdzianu (*np. sygnałem telefonu komórkowego*). **Stwierdzenie niesamodzielnej pracy lub zakłócanie przebiegu jest podstawą do wystawienia oceny niedostatecznej, której nie można poprawić**

9) W przypadku sprawdzianów, kartkówek pisemnych stosowane są konkretne kryteria punktowe, tu:

- pon. 35% - ocena niedostateczna
- od 35% - 43% - ocena dopuszczająca
- pow.43% - 48% - ocena dopuszczająca +
- pow.48% - 50% - ocena dostateczna -
- pow.50% - 65% - ocena dostateczna
- pow. 65% - 73% - ocena dostateczna +
- pow. 73% - 75% - ocena dobra –
- pow. 75% - 85% - ocena dobra

- pow. 85% - 89% - ocena dobra +
- pow. 89% - 91% - ocena bardzo dobra –
- pow. 91% - 96% - ocena bardzo dobra
- pow.96% - 99,9% - ocena bardzo dobra +
- 100% - ocena celująca

10) Raz w semestrze uczeń może zgłosić (tylko na początku lekcji) nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny.

- „nieprzygotowanie” zgłasza się na początku lekcji i przez nie rozumie się: niegotowość do odpowiedzi ustnej, kartkówki

Uwaga:

- nie można zgłaszać nieprzygotowanie w przypadku zapowiedzianego wcześniej na dany dzień sprawdzania i oceniania określonej formy - tu: sprawdzianu, kartkówki, innych zleconych zadań.

11) Po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności w szkole (powyżej 2 tygodni) uczeń będzie oceniany po nadrobieniu braków w wiadomościach, zapisach lekcyjnych, ćwiczeniach wykonywanych na lekcjach, pracach domowych - co należy do jego obowiązku. Nastąpi to nie później niż po 2 tygodniach od czasu powrotu na zajęcia. Dokładny termin i formę ustala nauczyciel uwzględniając przyczynę absencji i możliwości ucznia.

12) Uzyskane stopnie w poszczególnych formach aktywności ucznia stanowią podstawę stopnia semestralnego. W wyjątkowych przypadkach (minimalnie poniżej średniej ważonej przewidzianej w wymaganiach na poszczególne oceny) nauczyciel może dać szansę uczniowi na dopełnienie wiadomości.

13) Przy wystawianiu oceny na koniec roku szkolnego uwzględnia się pracę i wyniki z całego roku szkolnego.

14) Przy wystawianiu oceny semestralnej (końcowo rocznej) z geografii nauczyciel może posłużyć się średnią ważoną.

- Podstawą obliczenia średniej ważonej są wszystkie otrzymane oceny (w przypadku prac poprawianych – obie oceny).
- Przyjmuje się, że w przypadku poprawiania oceny, ocena z poprawy ma taką samą wagę jak ocena poprawiana
- Każda ocena cząstkowa, którą otrzymuje uczeń ma ustaloną wagę.
- **Formy aktywności – waga oceny**

1. Praca na lekcji, praca w grupach 1
2. Aktywność na lekcji (oraz jej brak) 1
3. Zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń 1
4. Zadanie domowe 1
5. Odpowiedź ustna 2
6. Kartkówka (z 2-3 ostatnich tematów) 2
7. Realizacja i prezentacja projektu 2
8. .Test z całego działu 3
9. Osiągnięcia w konkursach (etap szkolny) 2
10. Osiągnięcia w konkursach (etap rejonowy) 3
11. Osiągnięcia w konkursach (etap wojewódzki)4
  - W przypadku oceniania innej formy aktywności lub potrzeby wyróżnienia któregoś z działań nauczyciel ustala sposób oceny oraz jej wagę informując o tym uczniów.

15) Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO z geografii rozstrzygane będą zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania oraz z rozporządzeniami MEN

16) Warunkiem uzyskania oceny celującej na koniec semestru lub roku szkolnego jest spełnienie co najmniej jednego z poniższych warunków:

- uczeń otrzymuje oceny bardzo dobre i celujące w ciągu semestru.
- uczeń osiąga sukcesy (przechodzi do następnego etapu) w konkursie kuratorskim na szczeblu przynajmniej rejonowym

WYMAGANIA DLA UCZNIÓW Z DYSFUNKCJAMI

- □ uczniowi z dysleksją - wydłuża się czas na wykonanie zadania, pracy pisemnej (docenia się przede wszystkim wysiłek włożony w wykonanie różnych zadań)
- ucznia z dysgrafią - w większym stopniu ocenia się na podstawie wypowiedzi ustnych, w pracach pisemnych ocenia się przede wszystkim ich treść (stronę merytoryczną)
- w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki - nauczyciel stosuje obniżenie wymagań jednak są one nie mniejsze niż opisane wymagania na ocenę dopuszczającą.

Po każdym roku szkolnym następuje ewaluacja przedmiotowego systemu nauczania z geografii.

Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne z geografii

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią geograficzną,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- stosuje swoje wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- samodzielnie planuje i przeprowadza obserwacje meteorologiczne i astronomiczne,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania ,
- odnosi sukcesy w konkursach geograficznych.

Średnia ważona co najmniej 5,6

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- wykazuje się biegłą znajomością mapy fizycznej poszczególnych kontynentów oraz Polski,
- potrafi charakteryzować środowisko przyrodnicze dowolnego obszaru na podstawie map i innych źródeł,
- potrafi oceniać wpływ człowieka na środowisko przyrodnicze,
- wyjaśnia przyczyny zróżnicowania środowiska przyrodniczego Ziemi,
- rozwiązuje zadania astronomiczne,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia

- średnia ważona co najmniej 4,8

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- dostrzega, nazywa i wyjaśnia związki przyczynowo- skutkowe,
- dostrzega i opisuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Ziemi,
- odczytuje główne cechy klimatu z wykresów lub tabel,
- sprawnie posługuje się współrzędnymi geograficznymi i pojęciami geograficznymi,
- porównuje treści map geograficznych,
- jest aktywny na lekcji,

- w pracach pisemnych osiąga od 74% do 89% punktów.
- średnia ważona co najmniej 3,8

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu geografii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych i wykorzystuje je przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- wykazuje zrozumienie podstawowych procesów zachodzących w atmosferze, hydrosferze i litosferze,
- podaje przykłady prostych związków przyczynowo – skutkowych,
- wykonuje wykres na podstawie danych liczbowych,
- odczytuje informacje z map tematycznych,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 73% punktów.
- średnia ważona co najmniej 2,8

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował jedynie minimum wiedzy i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- większość ćwiczeń i poleceń wykonuje z pomocą nauczyciela,
- potrafi w niewielkim stopniu korzystać z mapy,
- tylko z pomocą nauczyciela jest w stanie określić współrzędne geograficzne,
- na pytanie dotyczące mapy, pogody i klimatu, krajobrazów, kontynentów odpowiada jedynie za pomocą nauczyciela,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 35% do 50% punktów.
- średnia ważona na koniec roku szkolnego co najmniej 2,00.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązywania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie potrafi czytać mapy,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 35 % punktów.

mgr Dorota Łukaszczyk